

О.Я. Галашин, О.В. Турчин

БІОЛОГІЯ

Зошит для лабораторних робіт
та екскурсій

8 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.262.8
УДК 075.3
Г15

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
методики біології ТДПУ ім. В. Гнатюка

Г. Я. Жирська;

вчитель вищої категорії, вчитель-методист ТЗОШ № 26

А. З. Бригідир;

вчитель вищої категорії ТЗОШ № 23

Г. Я. Кульчицька

Галашин О.Я., Турчин О.В.

Г15 Біологія. 8 клас: Зошит для лабораторних робіт та екскурсій. —
Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2008. — 64 с.

ISBN 978-966-10-0098-7

Пропоноване видання містить інструктивні картки для проведення лабораторних робіт та екскурсій з біології у 8 класі.

Його мета залучити учнів до активного самостійного навчання та узагальнення вивченого матеріалу.

Посібник укладено відповідно до чинної навчальної програми з біології для 12 річної школи.

Призначено для учнів та вчителів загальноосвітніх навчальних закладів, студентів вищих навчальних педагогічних закладів.

ББК 74.262.8
УДК 075.3

Охороняється законом про авторське право.

Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва

ISBN 978-966-10-0098-7

© Галашин О.Я., Турчин О.В., 2008
© Навчальна книга — Богдан, макет,
художнє оформлення, 2008

Вимоги безпеки під час виконання лабораторних робіт

- 1.** Уважно вислухайте пояснення та завдання учителя.
- 2.** Прочитайте інструктивну картку. Незрозумілі пункти з'ясуйте у вчителя.
- 3.** Без дозволу учителя не приступайте до роботи.
- 4.** Виконуйте роботу згідно інструктивної картки.
- 5.** Розберіться в будові об'єкта і тільки після цього приступайте до заповнення таблиць та малювання.
- 6.** Малювати об'єкт треба обов'язково — це важливий прийом вивчення живого світу.
- 7.** Малюнок повинен бути великим та чітким. Спочатку треба малювати контури об'єкта, основні частини, а потім — деталі простим олівцем. Наприкінці малюнок потрібно обвести м'яким олівцем.
- 8.** Малюнок розташовуйте з лівого боку зошита, підписи — з правого, біля нього. Підписи робіть ручкою.
- 9.** Підписи робіть чіткими, виділяючи основний зміст.
- 10.** Після виконання роботи зробіть чіткі та стислі висновки.
- 11.** Завершивши роботу, наведіть порядок на своєму робочому місці: витріть і складіть інструменти та матеріали, з якими працювали. (Будьте обережними з гострими і колючими інструментами.) Поставте на місце мікроскоп.

Правила користування мікроскопом

- 1.** Поставте мікроскоп у робоче положення: поверніть його штативом до себе, дзеркалом та столиком від себе проти лівого плеча, приблизно на 2–3 см від краю стола; спеціальною серветкою протріть об'єктив, окуляр та дзеркало.
- 2.** Висвітіть поле зору мікроскопа, дивлячись в окуляр лівим оком і не закриваючи правого, повертайте дзеркало в напрямі джерела світла, доки поле зору не буде рівномірно освітлене.
- 3.** Мікропрепарат покладіть на предметний столик мікроскопа і зафіксуйте його зажимами.
- 4.** Знайдіть чіткість зображення мікропрепарату за допомогою гвинтів мікроскопа.

ІНСТРУКТИВНІ КАРТКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

Дата проведення лабораторної роботи

Лабораторна робота № 1

Тема. Вивчення особливостей тваринних клітин та тканин

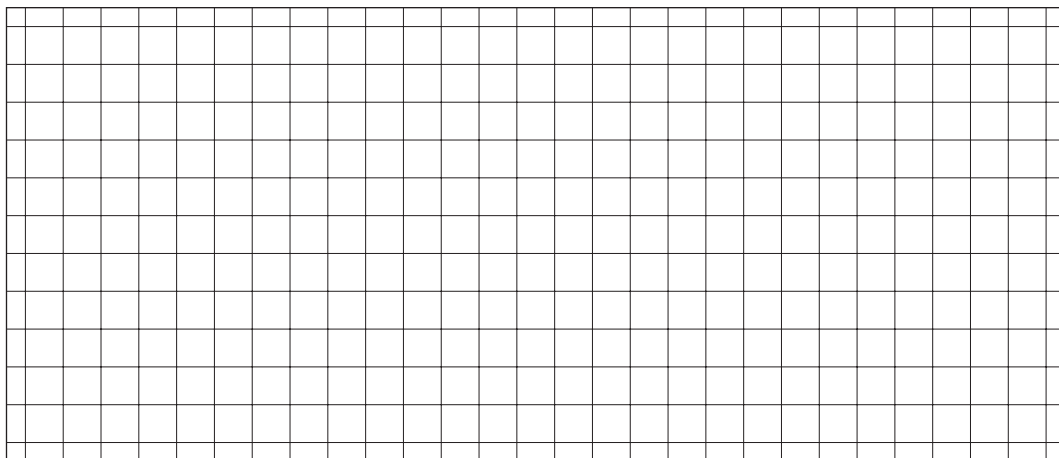
Мета. Ознайомитись із будовою тваринної клітини, будовою основних груп тканин організму тварини та їх видами; навчитися розрізняти види тканин, порівнювати рослинну і тваринну клітини та тканини.

Обладнання: фабричні набори мікропрепаратів клітин та тканин організму тварини, мікропрепарати крові, мікроскопи, таблиці “Будова клітини рослини”, “Будова клітини тварини”, “Будова тканин тварини”.

Хід роботи

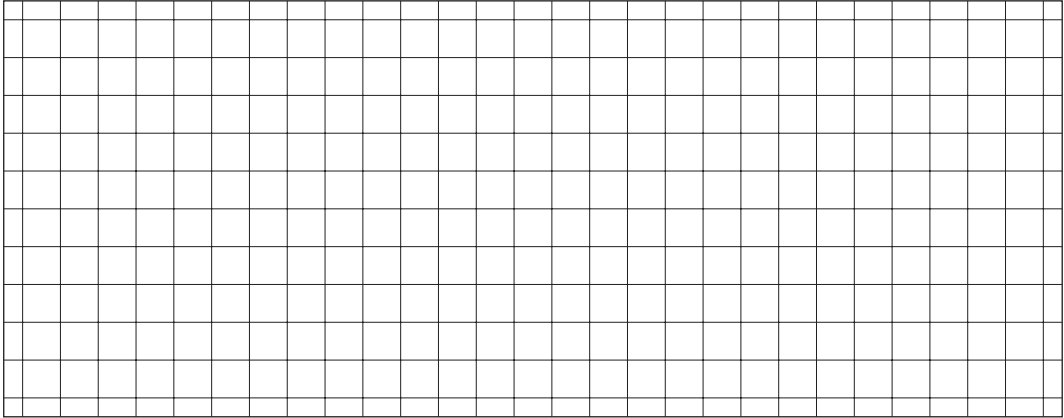
1. Розгляньте під мікроскопом мікропрепарати листка камелії і тваринну клітину. Порівняйте побачене із таблицями.

2. Зробіть у зошитах схематичний малюнок будови клітини рослини і тварини. Зробіть підписи малюнка та його частин.

3. Розгляньте під мікроскопом 2–3 мікропрепарати епітеліальної тканини. Користуючись таблицею та малюнками підручника, визначте вид кожної з них.

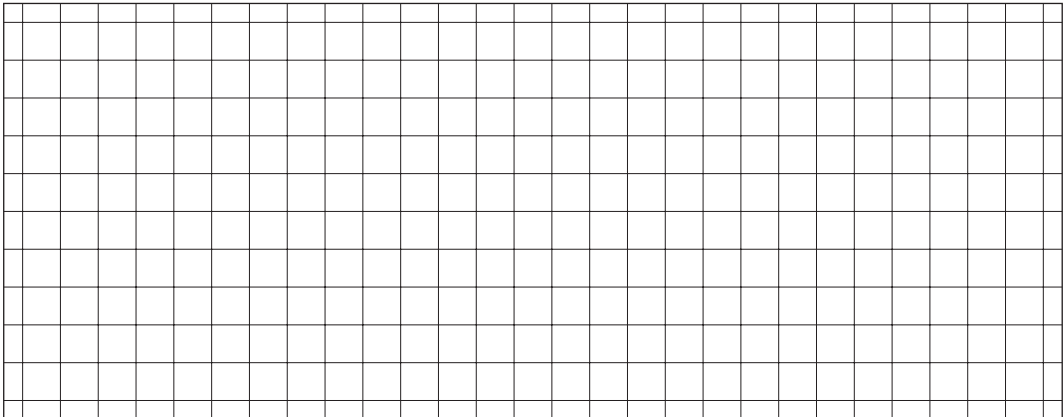
4. Зробіть у зошитах схематичний малюнок невеликої частини одного з препаратів. Позначте форму клітин, особливості розташування у тканині. Зробіть підписи малюнка та його частин.

5. Розгляньте різні види сполучної тканини (2–3 мікропрепарати). Зазначте, що є спільного в їхній будові.

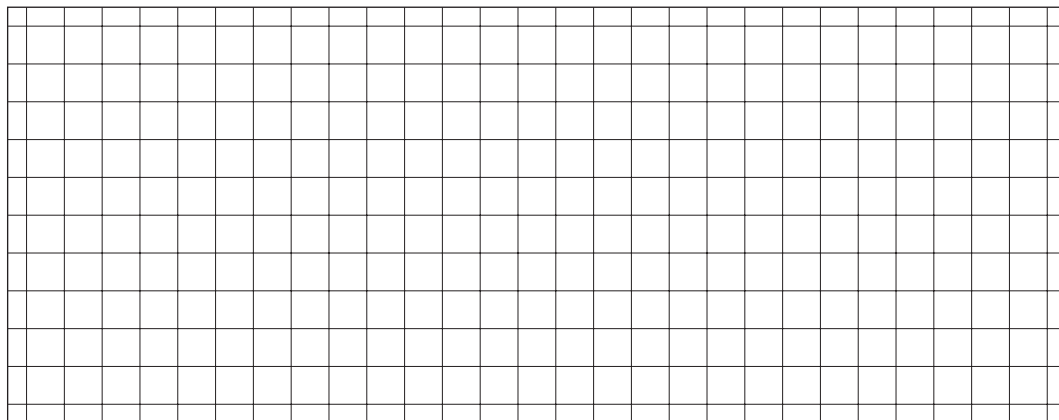
6. Зробіть у зошитах схематичний малюнок невеликої частини одного з препаратів. Зробіть підписи малюнка та його частин.

7. Порівняйте епітеліальні та сполучні тканини, назвіть риси подібності та відмінності.

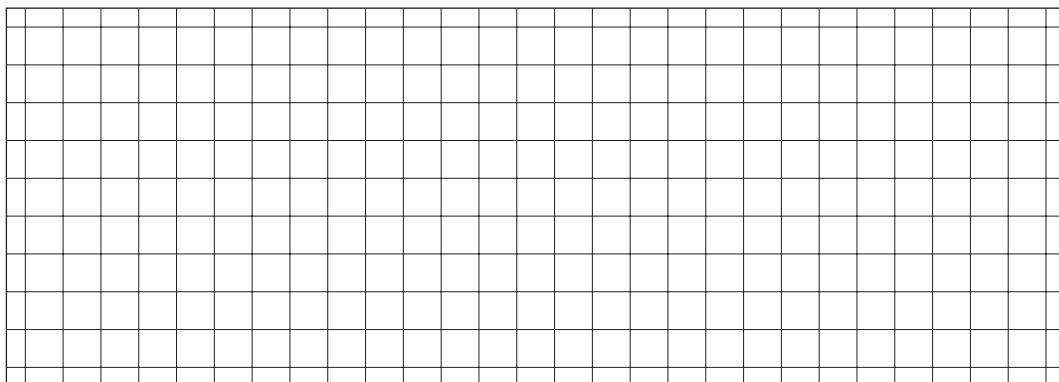
8. Розгляньте мікропрепарати гладенької та поперечносмугастої м'язових тканин. Порівняйте з малюнками підручника та таблиці. За якими ознаками визначили ви кожную з них?

9. Зробіть схематичні малюнки та відповідні підписи тканин у зошиті.

10. Розгляньте мікропрепарат нервової тканини. Порівняйте з малюнками підручника і таблиці. Зазначте, чим нервова клітина відрізняється від інших клітин.

11. Намалюйте в зошиті схему нейрона, підпишіть його частини.

12. Заповніть таблицю.

Групи тканин та їх види

<i>Групи тканин</i>	<i>Види тканин</i>

13. Зробіть висновки:

- про спільне і відмінне у тваринній та рослинній клітинах;
- про будову тканин тваринного організму у зв'язку з їхніми функціями.
